

Dialektologia polska z elementami etnolingwistyki - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Dialektologia polska z elementami etnolingwistyki
Kod przedmiotu	09.3--FiPIP-DPzEE-S20
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2021/2022

Informacje o przedmiocie	
Semestr	3
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- dr hab. Katarzyna Węgorowska, prof. UZ - dr hab. Magdalena Hawrysz, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Konwersatorium	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Starannie wyekscerpowana i dobrana dialektalno-etnolingwistyczna problematyka stanowi reprezentatywną ilustrację dawnej i współczesnej wielokulturowości Polski, do której poznania i charakterystyki niezbędna jest interdyscyplinarna i erudycyjna wiedza z zakresu szeroko pojętych i ujętych: językoznawstwa, etnografii, historii, muzyki, malarstwa, etnochoreologii, geografii. Zajęcia wzbogacają ekspozyty, pomoce – desygnaty oraz nagrania zgromadzone w Pracowni Języka i Kultury Ludowej Uniwersytetu Zielonogórskiego.

WIEDZA: Zapoznanie studentów z bogactwem językowym i kulturowym różnych regionów Polski. Podczas cyklu dialektalno-etnolingwistycznych spotkań studenci zgłębią prymarne i sekundarne cechy dystynktywne rodzimych dialektów i współtworzących je gwar, oraz kulturowe aspekty różnych regionów Polski.

UMIEJĘTNOŚCI: Kształcenie umiejętności analizy tekstów gwarowych, wskazania ich przynależności do poszczególnych dialektów (lub języka regionalnego), dostrzegania i nazywania najważniejszych zjawisk fonetycznych i morfologicznych.

Wymagania wstępne

brak

Zakres tematyczny

1. Przedmiot, historia, zadania, metody i podstawowe terminy dialektologii.
2. Najważniejsze cechy fonetyczne i morfologiczne dialektów polskich.
3. Specyfika etnosu i języka Kaszubów.
4. Bogactwo i różnorodność Kresów Wschodnich.
5. Tajniki wielkopolskiego kozła białego i czarnego.
6. Językowo-kulturowa niepowtarzalność Białego Dunajca.
7. Sekrety spiskiej Kuroszówki.
8. Zależności między papieżem Janem Pawłem II a Orawą.
9. Związki Książaków Łowickich z Wł. S. Reymontem,
10. Problematyka ludowych stereotypów językowo-kulturowych.
11. Ludowe tabu językowo-kulturowe.

Metody kształcenia

Praca z tekstem, praca z materiałami audiowizualnymi, praca z mapą, praca w grupach, wykład konwersatoryjny.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student zna i rozumie funkcjonalno-stylistyczne oraz regionalne zróżnicowanie polszczyzny w ujęciu diachroniczno-synchronicznym i kulturowym	KEP1_W04	- aktywność w trakcie zajęć - przygotowanie projektu - sprawdzian	Konwersatorium
student umie samodzielnie analizować i interpretować dialektalno-gwarowe świadectwa występujące w idiolektach mieszkańców w różnych regionach Polski; potrafi popularyzować wiedzę o polszczyźnie, kulturze regionalnej oraz rodzimych regionalno-kulturowych przedsięwzięciach i instytucjach.	KEP1_U05	- aktywność w trakcie zajęć - przygotowanie projektu	Konwersatorium
student wykazuje motywację do zaangażowania w życiu kulturalnym danego regionu; potrafi łączyć zagadnienia lingwistyczne i etnolingwistyczne z kulturowymi i etnokulturowymi	KEP1_K08	- aktywność w trakcie zajęć - przygotowanie projektu	Konwersatorium
student ma świadomość znaczenia polskiego dziedzictwa kulturowego w europejskim dziedzictwie kulturowym i historycznym; rozumie współczesne wydarzenia kulturalne	KEP1_K07	- aktywność w trakcie zajęć - przygotowanie projektu	Konwersatorium

Warunki zaliczenia

Aktywny udział w zajęciach; przygotowanie dialektalno-etnolingwistyczno-kulturowej prezentacji; sprawdzian semestralny.

Literatura podstawowa

Anusiewicz J., *Lingwistyka kulturowa*, Wrocław 1995.

Dejna K. , *Atlas polskich innowacji dialektalnych*, Warszawa 1981.

Dejna K., *Dialekty polskie*, Wrocław 1973 (i następne wydania).

Dubisz S., Karaś H., Kolis N., *Dialekty i gwary polskie*, Warszawa 1995.

Encyklopedii języka polskiego, Wrocław (i in.) 1992 (i kolejne wydania).

Kokocińska T., Żybartowicz Z., *Polski rok. Tradycje i obyczaje*, Warszawa 2009.

Michalec B., *Polska ginąca*, Warszawa 2009.

Sobierajski Z., *Dialekty polskie i folklor z różnych regionów*, Poznań 1991.

Urbańczyk S., *Zarys dialektologii polskiej*, Warszawa 1968.

Reichan J., *Gwary polskie w końcu XX wieku*, [w:] *Pol szczyzna 2000. Orędzie o stanie języka na przełomie tysiącleci*, pod red. W. Pisarka, Kraków 1999, s. 262-278.

Wskazane pozycje z serii „*Ocalić od zapomnienia*”.

Zalecone monografie z serii „*A to Polska właśnie*”.

Rekomendowane numery kwartalnika „*Kultura Wsi*”.

Literatura uzupełniająca

Publikacje systematycznie polecane przez wykładowcę.

Uwagi

Każde zajęcia wzbogacą artefakty zgromadzone w Pracowni Języka i Kultury Ludowej Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Zmodyfikowane przez dr Krystian Saja (ostatnia modyfikacja: 17-05-2021 13:53)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ